

2-תפלת שחרית OVERVIEW OF

יום כיפור Of שמונה עשרה From The Study Of The Support For A Liturgical Rule

Point 4

The text of the *שמונה עשרה* that is recited by individuals and the text of *שמונה עשרה* that is repeated by the *שליח ציבור* were not expected to always be identical. The *שליח ציבור* was given leeway to add to the text recited by the individuals for the purpose of enhancing the repetition of *שמונה עשרה*.

Professor Ezra Fleischer in his book: *תפלה ומנהגי תפלה ארץ-ישראלים תקופת הגניזה*, at page 50 states the following:

אבחנות אלו לא סוף דבר שהן מאפשרות לקבוע בנוסחי התפלה שלנו רשויות נבדלות לפרוזה ולשירה; הן גם פותחות לנו שער לחשיפת מוצאם של אחדים מקטעי התפלה העולים לפנינו כנוסחי קבע, ולזיהוי מקורם ברמה של התפילה הקומה, היא רמת תפילתם של שליחי הציבור במעמד הרבים. מן המפורסמות היא שבהרבה בתי כנסיות קדומים בארץ ישראל נתקיימו זמן רב ביחד, זה ליד זה, שתי מערכות תפילה, ששתיהן היו קבועות כמעט באותה מידה: אחת של היחידים, ואחת של החונים. למן זמן היווצרותה של השירה הפייטנית כך נערכה התפלה בציבור: הקהל אמרו את נוסחי הקבע הפשוטים בלחש, איש כהרגלו, אבל שליחי הציבור לא חזרו בקול רם על אותה לשון עצמה, אלא אמרו במקום זה תפילה אחרת, נמצלת ומסולסלת יותר, מסודרת בצורות של שיר.

Translation: Our analysis of the prayers leads us to conclude that separate sources led to the introduction into the Tephilot of words that follow a prose form and words that follow a poetic form. Our analysis further opens a door to uncovering the origin of some parts of the current fixed prayers and the identification of their source as following the text of the prayer as it was recited by the prayer leader when ten men were present. It is well known that in many early synagogues in Eretz Yisroel there existed side by side two forms of Shemona Esrei, both established at the same time, one that was recited by the individual congregants and one that was recited by the prayer leader. From the time of the birth of poetic liturgy (piyuttim) this is how the services were conducted: the individuals when reciting Shemona Esrei would follow the standard text with which they were familiar. The prayer leader would not repeat out loud the same text but would instead recite a different version, one that was more flowery and frilly and arranged in a poetic form.

Professor Fleischer traces the origin of *קדושה* to this practice. The insertion of *פיוטים* into the repetition of *שמונה עשרה* of the *ימים נוראים* is another example. One feature of the *שמונה עשרה* of *יום כיפור* supports the argument that the practice of the *שליח ציבור* to modify *שמונה עשרה* when repeating it originated as early as the time of the *גמרא*:

תלמוד בבלי מסכת יומא דף פז' עמ' ב'—תנו רבנן: מצות וידוי ערב יום הכפורים עם השכה. אבל אמרו חכמים: יתודה קודם שיאכל וישתה, שמא תטרף דעתו בסעודה. ואף על פי שהתודה קודם

שאכל ושתה, מתודה לאחר שיאכל וישתה, שמא אירע דבר קלקלה בסעודה. ואף על פי שהתודה ערבית, יתודה שחרית, שחרית, יתודה במוסף, במוסף, יתודה במנחה, במנחה, יתודה בנעילה. והיכן אומרו? יחיד אחר תפלתו, ושליח צבור אומרו באמצע. מאי אמר? אמר רב: אתה יודע רזי עולם. ושמואל אמר: ממעמקי הלב. ולוי אמר: ובתורתך כתוב לאמר. רבי יוחנן אמר: רבון העולמים. רבי יהודה אמר: כי עונותינו רבו מלמנות וחטאתינו עצמו מספר. רב המנונא אמר: א-להי, עד שלא נוצרתי איני כדאי עכשיו שנוצרתי כאילו לא נוצרתי עפר אני בחיי קל וחומר במיתתי הרי אני לפניך ככלי מלא בושח וכלימה. יהי רצון מלפניך שלא אחטא ומה שחטאתי מרוק ברחמיך אבל לא על ידי יסוריך. והיינו וידויא דרבא כולה שתא. ודרב המנונא זוטא ביומא דכפורי. אמר מר זוטרא: לא אמרן אלא דלא אמר אבל אנחנו חטאנו. אבל אמר אבל אנחנו חטאנו, תו לא צריך. דאמר בר המדודי: הוה קאימנא קמיה דשמואל, והוה יתיב, וכי מטא שליחא דצבורא ואמר אבל אנחנו חטאנו קם מיכם. אמר, שמע מינה: עיקר וידוי האי הוא.

TRANSLATION: Our Rabbis taught: The obligation of confession of sins comes on the eve of the Day of Atonement, as it grows dark. But the Sages said: Let one confess before one has eaten and drunk, lest one become upset in the course of the meal. And although one has confessed before eating and drinking, he should confess again after having eaten and drunk, because perchance some wrong has happened in the course of the meal. And although he has confessed during the evening prayer, he should confess again during the morning prayer; and although he has confessed during the morning prayer, he should do so again during the Musaf additional prayer. And although he had confessed during the Musaf, he should do so again during the afternoon prayer; and although he had done so in the afternoon prayer, he should confess again in the Ne'ilah concluding prayer. And when shall he say the confession? The individual after his 'Amidah Prayer', the public reader in the middle thereof. What is it the text of the confession? Rab said: 'You know the secrets of eternity'. Samuel said: From the depths of the heart. Levi said: And in Your Torah it is said . . . R. Johanan said: Lord of the Universe, etc. Rab Judah: 'Our iniquities are too many to count, and our sins too numerous to be counted'. R. Hamnuna said: 'My G-d, before I was formed, I was of no worth, and now that I have been formed, it is as if I had not been formed. I am dust in my life, how much more in my death. Behold I am before You like a vessel full of shame and reproach. May it be Your will that I sin no more, and what I have sinned wipe away in Your mercy, but not through suffering'. That was the confession of sins used by Rab all the year round, and by R. Hamnuna the younger, on the Day of Atonement. Mar Zutra said: All those texts are necessary only when he did not say: 'Truly, we have sinned', but if he had said: 'Truly, we have sinned', no more is necessary, for Bar Hamdudi said: Once I stood before Samuel, who was sitting, and when the public reader came up and said: 'Truly, we have sinned', he rose. Hence he inferred that those words fulfilled the requirement for confession.

This source confirms that at the time of the **גמרא** on **יום כיפור** the **שליח ציבור** recited **קידוש היום** of **ברכה** in the **שמונה עשרה** during the repetition of the **וידוי**

1. אף על פי שחבר הוידוי מן האלפא ביתא אומר תחלה חטאנו קודם לשאר וידויים, כדאמרינן בתנחומא: (במדבר כא, ז) ויבא העם אל משה ויאמרו חטאנו, כיון שאמרו חטאנו מיד נתרצה להם. ואמרינן במקום אחר (תנחומא בלק י): שכל מי שחטא ואמר חטאתי אין רשות למלאך ליגע בו.

Translation: Even though Viduy consists of lines whose first words follow each other alphabetically, we still recite the words: we sinned before all those line as it is written in the Midrash Tanchuma (Bamidbar 21, 7): the people came to Moshe and said: we sinned. Because they admitted that they sinned, they were immediately forgiven. We learned a similar idea from another source (Tanchuma Parshas Balak 10): anyone who sins but then admits that he sinned, the angel who was sent to administer a punishment will not do harm to him.

להבין את התפלה

hand, those congregated recited וידוי after completing the silent שמונה עשרה. The reason that the שליח ציבור recited וידוי in the ברכה of קידוש היום and not after the ברכות of שמונה עשרה were completed was not explained by the גמרא. On page 304 of his book: *A Guide To Jewish Prayer*, my Rebbe, Rabbi Yeshaya Wohlgemuth, זצ"ל, provides an explanation for this difference in practice based on what he heard from Rabbi Joseph Soloveitchik, זצ"ל:

An individual who is sincere about saying Vidui and about repenting may be so embarrassed and ashamed and upset by former actions that he or she will break down and never finish the prayers. Therefore, it's best for the individual to say Vidui after finishing the Amidah. The chazzan, on the other hand, is our representative before G-d. He is not personally involved. He can certainly finish the Amidah. Therefore he says Vidui in the place where it belongs, in the blessing mentioning the special sanctity of the day.

Some ancient versions of שמונה עשרה for יום כיפור provide that individuals during the recital of the silent שמונה עשרה say a form of וידוי both in the ברכה of קידוש היום and after שמונה עשרה. This fact supports one of the rules of liturgical practice that we have been espousing that even though the גמרא provides for a liturgical practice, that statement by the גמרא does not prove that a conflicting and equally authentic liturgical practice did not exist. The following are some of those ancient סידורים:

סדר רב עמרם גאון (הרפנס) תפילת ערבית של ליל יום הכיפורים²—ומתחיל והוא רחום עד פורם סוכת שלום עלינו ועל כל עדת בני ישראל ועל ירושלים. וסדר התפלות כך הוא, יחיד אומר בסוף מגן, ורצה והנחל לבניהם את יום הכפורים הוזה באהבה, לסליחה ולמחילה וכפרה ולמחול בו את כל עונותינו. זכרנו לחיים וכו'. ובאתה גבור אומר מי כמוך וכו'. לדור ודור. וקודם שיחתום אומר ובכך תן פחדך, ובכך תן כבוד, ובכך צדיקים וכו'. אתה בחרתנו מכל העמים וכו' עד את יום הכפורים הוזה. את יום מקרא קדש הוזה. את יום סליחת העון הוזה, למחילה ולסליחה ולכפרה ולמחול בו את כל עונותינו זכר ליציאת מצרים.

אבל הטאנו אנחנו ואבותינו. אשמנו בגדנו העוינו והרשענו וסרנו ממצותיך וממשפטיך הטובים ולא שוה לנו. ואתה צדיק עלינו כי אמת עשית ואנחנו הרשענו, א—להינו וא—להי אבותינו מחול לעונותינו ביום הכפורים הוזה, ביום מקרא קדש הוזה, ביום סליחת העון הוזה, מחה והעבר פשעינו מנגד עיניך, כאמור: אנכי אנכי הוא מוחה פשעיך למעני וחטאתיך לא אזכור (ישעיה מ"ג, כ"ה). ונאמר: מחיתי כעב פשעיך ובענן חטאתיך שובה אלי כי גאלתיך (ישעיה מ"ד, כ"ב). ונאמר: כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני ה' תטהרו (ויקרא ט"ז, ל'). כי אתה סולחן לישראל ומוחלן לשבטי ישורון ודברך אמת וקים לעד, ומבלעדיך אין לנו מלך מוחל וסולח אלא אתה. בא"י מלך מוחל וסולח לעונותינו ולעונות עמו בית ישראל ומעביר אשמותינו בכל שנה ושנה,

2. Please note the important differences between the text as provided for by רב עמרם גאון and our text of שמונה עשרה for יום כיפור. The differences are underlined.

